

Czwartek, 18 grudnia 2008 r.

Skutki transgraniczne ochrony prawnej osób pełnoletnich

P6_TA(2008)0638

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 grudnia 2008 r. z zaleceniami dla Komisji w sprawie ochrony prawnej osób pełnoletnich: skutki transgraniczne (2008/2123(INI))

(2010/C 45 E/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając artykuł 192 akapit drugi Traktatu WE,
  - uwzględniając Konwencję haską z dnia 13 stycznia 2000 r. o międzynarodowej ochronie osób pełnoletnich,
  - uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, przyjętą w dniu 13 grudnia 2006 r.,
  - uwzględniając wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (COM(2008)0530),
  - uwzględniając komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 10 maja 2005 r. pt. „Program Haski: Dziesięć priorytetów na najbliższe pięć lat. Partnerstwo na rzecz odnowy europejskiej w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości” (COM(2005)0184),
  - uwzględniając art. 39 i 45 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej i opinię Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A6-0460/2008),
- A. mając na uwadze, że w ww. komunikacie na temat programu haskiego Komisja wskazała wśród swoich priorytetów konieczność zagwarantowania rzeczywistej europejskiej przestrzeni wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych, a w szczególności w odniesieniu do uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych,
- B. mając na uwadze prace i konsultacje, jakie przeprowadzono w tym zakresie w sprawie orzeczeń dotyczących majątku rodzinnego, spadków lub testamentów, w celu przygotowania nowych wniosków legislacyjnych,
- C. mając na uwadze, że trzeba również ułatwić uznawanie i wykonywanie orzeczeń sądowych lub decyzji administracyjnych wydanych wobec osób objętych środkami ochrony,
- D. mając na uwadze, że należy wziąć pod uwagę niepewną i niekorzystną sytuację osób objętych środkami ochrony, jak również konieczność szybszego rozpatrywania wniosków o współpracę, udzielenie informacji czy też o uznanie i wykonanie orzeczeń,
- E. mając na uwadze, że coraz częstsze stają się przypadki, w których objęcie ochroną prawną dotyczy dwóch lub więcej państw członkowskich,
- F. mając na uwadze, że coraz częstsze są również przypadki, w których ochrona prawna dotyczy co najmniej dwóch państw członkowskich oraz państw członkowskich UE i państw niebędących członkami UE, w szczególności wskutek tradycyjnych przepływów migracyjnych (dawne kolonie, Stany Zjednoczone i Kanada),
- G. mając na uwadze pojawienie się problemów w związku z rosnącym przepływem osób między państwami członkowskimi, w których spada liczba emerytów lub rencistów, w tym osób dorosłych szczególnej troski, a państwami członkowskimi, w których wzrasta liczba takich osób,

Czwartek, 18 grudnia 2008 r.

- H. mając na uwadze, że wszystkie państwa członkowskie zaaprobowaly konieczność ochrony prawnej dla osób dorosłych szczególnej troski oraz odnośne zasady ujęte w zaleceniu nr R (99) 4 Komitetu Ministrów Rady Europy dla państw członkowskich w sprawie zasad dotyczących ochrony prawnej niepełnosprawnych dorosłych z dnia 23 lutego 1999 r.,
- I. mając na uwadze, że ochrona prawna osób dorosłych szczególnej troski musi stanowić jeden z filarów prawa do swobodnego przepływu osób,
- J. mając na uwadze rozbieżności w przepisach prawa państw członkowskich w dziedzinie środków ochrony,
- K. mając na uwadze, że należy mieć na uwadze przepisy Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,
- L. mając na uwadze, że przepisy konwencji haskiej mogą mieć udział w osiągnięciu przestrzeni sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa, ułatwiając uznawanie i wykonywanie orzeczeń o zastosowaniu środków ochrony, ustalanie prawa właściwego i współpracę między organami władzy centralnej,
- M. mając na uwadze, że należałoby zastosować szczególne i odpowiednie środki współpracy między państwami członkowskimi, które mogą oprzeć się na narzędziach przewidzianych tą konwencją,
- N. mając na uwadze, że można ustanowić jednolite formularze wspólnotowe, żeby ułatwić udzielanie informacji o orzeczeniach przewidujących ochronę, a także przepływ, uznawanie i wykonywanie tych orzeczeń,
- O. mając na uwadze, że jednolity formularz można stworzyć na szczeblu Unii Europejskiej w odniesieniu do pełnomocnictwa na wypadek niezdolności do czynności prawnych, żeby zagwarantować jego skuteczność we wszystkich państwach członkowskich,
- P. mając na uwadze, że można stworzyć mechanizmy łatwego uznawania, rejestrowania i stosowania trwałych pełnomocnictw (ang. *lasting powers of attorney*) w całej Unii Europejskiej),
  1. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie francuskiej prezydencji na rzecz sytuacji osób dorosłych szczególnej troski i ich transgranicznej ochrony prawnej; gratuluje państwom członkowskim, które podpisały i ratyfikowały konwencję haską, oraz zachęca do tego państwa członkowskie, które dotąd jej nie podpisały lub nie ratyfikowały;
  2. zwraca się do Komisji o przedstawienie Parlamentowi na podstawie art. 65 Traktatu WE wniosku legislacyjnego w sprawie wzmocnienia współpracy między państwami członkowskimi oraz usprawnienia uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawie ochrony osób pełnoletnich, pełnomocnictw na wypadek niezdolności do czynności prawnych oraz trwałych pełnomocnictw (ang. *lasting powers of attorney*), po zebraniu wystarczających doświadczeń z obowiązywania konwencji haskiej oraz przy uwzględnieniu szczegółowych zaleceń, opisanych poniżej;
  3. wzywa Komisję do monitorowania doświadczeń w stosowaniu konwencji haskiej i jej wdrażaniu w państwach członkowskich oraz do przedłożenia we właściwym czasie sprawozdania Parlamentowi i Radzie, w którym zostaną streszczone problematyczne kwestie i najlepsze praktyki przy jej praktycznym stosowaniu, a w razie potrzeby zostaną zawarte wnioski dotyczące wspólnotowych przepisów uzupełniających lub doprecyzowujących sposób stosowania konwencji haskiej;

Czwartek, 18 grudnia 2008 r.

4. wzywa Komisję do dokonania oceny opcji przystąpienia Wspólnoty do konwencji haskiej; sugeruje, że może to stanowić obszar ściślejszej współpracy państw członkowskich;
5. wzywa wszystkie państwa członkowskie, które do tej pory nie podpisały ani nie ratyfikowały Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, do przystąpienia do tej konwencji, ponieważ przyczyniłoby się to do lepszej ochrony osób dorosłych szczególnej troski w UE;
6. domaga się sfinansowania przez Komisję porównawczego opracowania legislacji państw członkowskich dotyczącej osób dorosłych szczególnej troski i środków ochronnych w celu ustalenia, gdzie mogą pojawić się kwestie prawne i jakie środki będą potrzebne na szczeblu UE lub państw członkowskich w celu rozwiązania tych kwestii; jest zdania, że w opracowaniu należy poruszyć również sytuację osób dorosłych z upośledzeniem umysłowym, przebywających w zakładach opieki, pod kątem sprawowania opieki prawnej nad nimi i możliwości korzystania przez nie ze swoich praw; wzywa Komisję do zorganizowania serii konferencji dla osób zawodowo zajmujących się prawem w tym zakresie oraz do uwzględnienia w przyszłych aktach prawnych wyników tego opracowania i opinii profesjonalistów;
7. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia środków ochrony proporcjonalnych do stanu wspomnianych osób dorosłych szczególnej troski, aby poszczególnym obywatelom UE nie odmawiano korzystania z ich praw, gdy są jeszcze w stanie z nich korzystać;
8. wzywa państwa członkowskie do podjęcia działań mających na celu ochronę osób dorosłych szczególnej troski przed przestępstwem kradzieży tożsamości, oszustwami lub przestępstwami popełnianymi telefonicznie lub w przestrzeni cybernetycznej, w tym działań zwiększających ochronę danych osób dorosłych szczególnej troski i/albo ograniczających dostęp do nich;
9. popiera tworzenie bezpiecznych mechanizmów wymiany pomiędzy państwami członkowskimi najlepszych praktyk i innych informacji dotyczących obowiązujących obecnie działań ochronnych, w tym możliwość wymiany pomiędzy systemami sądownictwa państw członkowskich informacji dotyczących stopnia ochrony osoby dorosłej szczególnej troski, pod warunkiem istnienia skutecznych przepisów ochrony danych osobowych i przepisów ograniczających dostęp do nich;
10. przypomina Komisji i państwom członkowskim, że w przypadku nie wszystkich dorosłych powodem szczególnej troski jest posunięta dojrzałość i zwraca się o podjęcie działań mających na celu nie tylko zwiększenie ochrony praw osób starszych szczególnej troski, lecz i osób dorosłych wymagających szczególnej troski z powodu poważnej niepełnosprawności fizycznej lub umysłowej, oraz o uwzględnienie ich potrzeb przy podejmowaniu przyszłych działań socjalnych w celu zagwarantowania tych praw;
11. stwierdza, że zalecenia te są zgodne z zasadą pomocniczości i z podstawowymi prawami obywateli;
12. jest zdania, że postulowany wniosek nie pociąga za sobą skutków finansowych;
13. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji, a także szczegółowych zaleceń przedstawionych w załączniku Komisji i Radzie oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

ZAŁĄCZNIK

SZCZEGÓŁOWE ZALECENIA DOTYCZĄCE TREŚCI WNIOSKOWANEGO PROJEKTU

A. ZASADY I CELE WNIOSKU

1. Ułatwić uznawanie i wykonywanie orzeczeń sądowych lub decyzji administracyjnych wydanych wobec osób objętych środkami ochrony.
2. Przepisy przyczyniające się do osiągnięcia przestrzeni sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa poprzez ułatwienie uznawania i wykonywania orzeczeń o zastosowaniu środków ochrony, ustalanie prawa właściwego i współpracę między organami władzy centralnej.